

# *Nachtefteling*

vangennep amsterdam

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.
- 29.
- 30.
- 31.
- 32.

Voor het schrijven van deze bundel ontving de auteur een  
werkbeurs van het Nederlands Letterenfonds.

Eerste druk juni 2017

© 2017 Martijn Benders | Uitgeverij Van Gennepe

Nieuwpoortkade 2A, 1055 RX Amsterdam

Ontwerp omslag Martijn Benders

Beeld omslag Nene Giorgadze

ISBN 978946164XXXX | NUR 306

[www.uitgeverijvangennep.nl](http://www.uitgeverijvangennep.nl)

*You want me to cry  
so you say all of life  
is ahead of me now*

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

::: NOKS :::

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Ik vind erbarmen

tussen de dikke, rijpe lampionnen van de bramen  
in de aflat van late septemberlucht.  
Hun loten en doorns zijn mij genadig  
omdat ik ze van zwarte kunst redden kom.

Te gast in hun herberg van Blauwe Lampen  
terwijl de zon inslaapt op de horizon  
til ik ze naar mijn mond, de rijpste bes  
zwerft als een onberaden stekelbaarsje  
over de noppzee van mijn tong

en blaast zich op, zacht, knappend,  
een heksenmeester die zijn laatste, vermetelete spreuk  
als klaagzang over de stervende aarde laat galmen,  
een benevelde jeremiade tussen mos en beuk.

Kon ik maar rijpen in dit ijzig licht  
met honderd harige spinnenarmen, blauwsels, jicht  
terwijl het oktoberweb nabij kruipt  
en Zwarte Jezus de zware poorten  
van de Herberg van Blauwe Lampen sluit

wanneer ik, getergde waard,  
de laatste broodnodige kaars uitknip.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

1.  
2.  
3. Kalkar en Goch  
4.  
5.

6. Martinus stierf voor ik geboren werd,  
7. pijpfitter bij Philips. Vijf kinderen, de oudste mijn vader.  
8.

9. Toen de moffen kwamen  
10. zat hij in een bunker bij Gennep, bewaker van de Maas,  
11. de streep, dag in dag uit - de streep. Voor hem het water  
12. en achter de spaak van de horizon Kalkar en Goch  
13.

14. 8 waaruit een herrenmoloch, hondsdolle troep  
15. voorzeggd was op te rukken naar het gordijn van roehe  
16. dat eindeloos kabbelde in zijn vizier.  
17.

18. Het kruis, het water. Water, kruis.  
19.

20. Toen de moffen van achter de bunker kwamen  
21. doopte hij nog steeds zijn oog  
22. in het vont van de hoop.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

1.  
2.  
3.  
4.  
5. Richting Oeffelt  
6.

7. ratelde Gruppe Walther op gejatte fietsen  
8. en in de verte ontplofte het enige tramlijntje  
9. tussen asperge-stellingen en de loswal,  
10. en mijn opa luisterde  
11. als een zieke das naar het zacht huilen  
12. van de krijtende pantsertrein in de verte,  
13. de mijnen te fanatiek ingegraven  
14. om hem nog te doen ontsporen. 9  
15.

16. De volgende nacht sloop hij  
17. door de fictieve tanksporen  
18. tussen aspergebedden, de witte kopjes  
19. landingsstroken voor motten of sterren,  
20. tijgerend richting het heimlicht  
21. van een verduisterde boerderij.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Als een pas uitgebroken slak  
trekt hij een spoor over de akker  
voor de helmtorren die allang  
de brug aan het planken waren.

Drie dagen wachtte hij,  
eentonige psalmen op de harp van een riek tokkend,  
op het arriveren van de boer, die hem gepeest was.

IO

Martinus verrees  
uit de ontzielde hoeve in het enige  
kraakzilveren trouwpak  
dat de boer wist op te scharrelen,

fietste naar Helmond, door de Eeuwsels,  
naar zijn vrouw aan de Aa in de Van Meelstraat,  
over het ezelsbruggetje van mijn kindertijd,  
later stervend aan het lampengif  
waarmee het bevrijde land zich laafde,  
tijdens de oorverdovende geboortegolf  
waarmee ik ter wereld kwam.

## De Zwarte Olifant

Midden in de nacht mijn newtoniaanse vader,  
ksssstend op Miekies kamer om de olifant te verjagen  
die haar 's nachts uit haar dromen plaagde.

Het waren de zeventiger jaren.  
Niemand stelde vragen over het leger geldskeletten  
dat over het neongraf van de rock-'n-roll  
naar de toekomst marcheerde.

Mijn vader, angstig  
naar veiligheidsspeldenpunks loerend  
vanuit zijn eeuwige Ford

toen hij me op kwam halen, vijftien, het dorre gezicht,  
de zwijgende ritten, de verwelkte komaf

kilometers en kilometers countrymuziek,  
rokend in de auto met de ramen dicht, de volgerookte klassen,  
*Bobby Bare* zong over blond liften  
en niemand vroeg wat, niks over die olifant,  
we waren onderweg, vielen uiteen, liftende wereld,

op het porselein van mijn Chinese groot tante  
moet haar eerste kleurentelevisie gestorven zijn  
terwijl ik liedjes huilde, in de eeuwsels, voor een volgerookte sint  
in wiens skelettenbaard de vergeelde watten  
van kindervragen napalmen.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

II

1.  
2.  
3. Onopgemaakt bed, zonlicht  
4.  
5.

6. Misschien is mijn bed in de war. Trekt het mijn dromen niet.  
7. Klitten lakens aan het licht als droge lammeren aan een infuus.  
8.

9. Misschien is het moederspook dat komt roken uit een verfrommeld pakje  
10. dat onmogelijk hoog boven mijn hoofd  
11. leeg in een kast ligt,  
12.

13. tussen astmatisch garen en uitgeknipte scharen, misschien  
14. is dat echt nog mijn moeder, heb ik de ogen dicht.  
15.

16. De vrouwen op mijn droomboot, deraardig mooi  
17. dat ze mij alleen bij een geest kunnen parkeren,  
18. nacht in en uit, de glamour, de verstomming, de kleren,  
19. wie wil er nou schrill afsteken  
20. bij andermans droomleven.  
21.

22. En na een lange, reumatische nacht  
23. warmt mijn bed weer op in de pracht van vergane naaikransjes  
24. als met dubbele steek motten uit Atlantis  
25. de spreij komen stikken van mijn vliegklare longen.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

1.  
2.  
3. Gesprek met de spiegel  
4.  
5.

6. Ze hebben mijn gezicht witgewassen terwijl ik sliep.  
7. In het zilveren kruis van de kraan zie ik de afgeschoten zwanen  
8. van de handdoeken, licht deinend op de grill van de radiator.  
9. En twee roestige kogels, die bleven steken  
10. in de verduisterde manen van mijn oogkassen, slecht gemikt.  
11. Die konterige kin. Het jachtseizoen is begonnen,  
12.

13. op de stoppelvelden onder mijn wangen. Mijn lippen verzaken  
14. die prachtige rompslomp van woorden, de poëzie.  
15.

16. Het is alsof ik nooit iets schreef. Of een ander mij beleefde.  
17. Over mijn slapen gakken de uitdunnende lokken,  
18. het scheermes droomt van genekte liefde op de plank  
19. naast de pillenkast en ik klief het over mijn wang,  
20.

21. een, twee, drie. Elke haal  
22. het kaalplukken van een faalvogel  
23. om god weet wat voor ellenlange uilenslaapjes  
24. toe te rusten met het tirannieke dons van de waak.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

### Stilleventje uit dorpskroeg

Scheer je weg, mijn vriend, maak je uit de voeten.  
Dat aftands gezicht van de barvrouw daar – dat zijn geen sproeten,  
en het is geen knoflooklucht, of walm van loskomend behang,  
nee, het is de stank van lieden die ogelen naar wiffels.

Kijk eens rond, alles zit op zijn plek: de bronzen deurklink,  
de bronzen tap, de bronzen reling van de toog. De koekoeksklok.  
Die tikt niet, maar klopt. Ga toch weg, maat, verdwijn.

14

Want het is of je hier aan de beademing kwijnt.  
Kijk toch, de rode webben tussen de vingers van die klant.  
Doet net of hij een krant leest. Waarop kauwt die hond?

Een handvol grond, of de wolken die ze in je mond gaan proppen  
als je je aandacht verder laat verslappen, samen  
met de veren van een blauw aangelopen zwaan.

Ren voor je leven! Daar komt de koffiejuffrouw aan  
om je in haar mierzoete dwangbuis van onjeklonje te stoppen.  
Het laatste loodje in je kop, laat het, ik smeeke je.  
Geraniums rukken op, skeletten van speeksel.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

### Zelfs een uitgeput knipoogje

Zelfs een uitgeput knipoogje is je al te veel.  
Mummie van papier, daar, in je bibliotheek.  
Je voelt niets, jou raakt niets, zelfs al schudt een populier al zijn bladeren,

zie jij een houten bliksemschicht. Nou, mijn gelukwensen.  
Je hele oeuvre past in de factuurmap van je vader.  
Nu hoor je het eens van een ander, lelietje-van-dalen,

verrader, wortelstok. Met je mollenkop in het praatgips  
neuzel je woorden uit andermans boeken,  
alles rangschikkend tot Poëzie,

schuif, schuif, met je eggelse snuit, waar alle slijpsel  
van rode dichterspotloden van lang geleden  
wel heel opzichtig aan blijft kleven. Dag, scholier.  
Het papier groet je vader. Inderdaad, het papier.

15



1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Opa Heins Gardameer (*nu exclusief bliksemsaga*)

Oma Mien zwoer bij hoog en laag  
toen de moffen mijn opa Hein kwamen zoeken  
verstopte hij zich in het konijnenhok.  
Achter het konijnenhok? Nee, erin.

En toen hij van het Arbeitserziehungslager  
in zijn been geschoten richting Helmond hinkelde  
heeft hij onderweg nog een Nederlandse vlag  
in een Duits kamp gelegd zodat  
het heinkeltapijt over de Duitsers...

Opa Hein werkte bij Nedschroef.  
Altijd een pak zware shag bij met zo'n mooie leren etui.  
Zijn hobby's speedboten en met onbekende vrouwen  
op de foto staan. Die zaten meestal bij hem op schoot,  
op zo'n gele campingfoto, bijna allemaal  
genomen bij het Gardameer.

Ik wist niet beter  
of het Gardameer was van Opa Hein.

Toentertijd moest je in die eerste gammele fordjes en fiatjes  
een zo groot mogelijk territorium claimen. Dat konijnenhok  
ging ik waarderen nadat ik *Rabbits* zag van David Lynch.

16



1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Hoeveel wisselingen van de wacht nog

Hoeveel wisselingen van de wacht nog, hoeveel transfiguraties.  
Hoe weerlijk moet ik zijn voor een stukje respijt?  
Hoeveel onvergankelijke zinnen, hoeveel kenteringen in mijn lijf,  
om met jou in de schemering te mogen wegroesten?

Weet je, vuur verteert wat het camoufleert.  
En hoeveel camouflageluchten kan de zon ons nog bieden?  
Onze woorden, wandelende takken in de bloedrode stulp,  
striduleren. Zo noemen ze dat, bij de Phasmidae.

Hoeveel grassen bruingetrokken door andere grassen,  
hoeveel uitgemeste landschappen onder een verboden ster,  
voor het dutje van jouw ziel gaat wassen in de mijne,  
voor de vergetelheid zijn netelig loopje komt oefenen?

17



1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

## Wicht

Argwanend knispert grint onder haar voeten,  
wanneer zij het graf van haar vader bezoekt.

Ze heeft een goudgele orchidee en in haar sproeten  
tekent zich een ander gezicht, dat alleen hem is.

Zo dorven zich de dochters aan onze graven, vaders.  
Alle verlokking bedacht in het wilde steen.

18

De ogenblikken graven in, op de bottenradar  
wicht het goudgeel licht zijn orchidee.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

O roosje heeft iets aan, heeft iets aan, heeft iets aan.

Ik ben uit haar morgenland verdreven.  
De molens fluiten laag als heinkels in de wind.  
'Bij jou voel ik mij een geometrische driehoek,' zei ze.  
Zo liet ze me achter, kronkelend in het riet.

In dit kerkkoortje van halmen  
zing ik het liedje, o roosje heeft iets aan.  
O regenboogdreumes, o bom van de zon.

Het warme brood van de nacht, roosje.  
Gistend licht op deze frittende rei.

19

1.  
2.  
3. Vuurzee  
4.  
5.

6. Je moeder was klein en zwart.  
7. En ik hoor de vliegen nog schrollen  
8. op de bruin gesuikerde vliegenstrippen  
9. aan de doods balken op de nieuw betrokken boerderij  
10. waar ditmaal je vader wel genoeg ruimte had  
11. voor zijn verzameling factuurmappen.  
12.

13. Je schreef me. Het ging goed met je.  
14. 20 Je was de politieman van Mierlo geworden.  
15. Poolse vrouw, kind. Oprecht blij van me te horen.  
16. Het spijt me, M. Toen ik later de centrale belde  
17. om te vragen waar ze je hadden vastgezet  
18. kreeg ik te horen dat ze dat niet mogen zeggen,  
19. privacy diende gerespecteerd, het gedicht  
20. waarmee ik je een hart onder de riem wou steken  
21. kon ik je niet persoonlijk sturen. De vuurzee,  
22.  
23. woest was je later, over die vuurzee in mijn gedicht,  
24. godverdomme dat gedicht met die vuurzee,  
25. er is geen vuurzee, hou je kop over de vuurzee,  
26. je vrouw verliet je, je was ontslagen, de drank  
27. nauwelijks een vuurzee, je broer weet van geen vuurzee,  
28. je moeder was niet klein en zeker niet zwart.  
29.  
30.  
31.  
32.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6. *Gezever over die vuurzee, de dood is geen vuurzee,  
7. het stro in de schuur van mijn vader  
8. waar we als kinderen speelden, nooit een vuurzee.*  
9.  
10.

11. Het licht door de gesloten luiken  
12.

*geen vuurzee*

13. op je slierende voeten  
14.

*geen vuurzee*

15. de schuur van het touw streek niet je nek, je vader vouwt  
16. geen uniform op, de fantasie zit in het hoofd.  
17.

18. Een miniem vuurtje, een onbeduidende vonk.  
19. Kijk, de zon stalt haar stralen op de horizon.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

## Schmetterlingen

Worden ze in Duistland verliefd in Duischland  
doemt meteen een zwerm bommenwerpers op  
lijzig tegen het gramschap van de wolken,  
zich nestelend op het staalblauwe pantser van de nevel  
In het kielzog van een bewind.  
In de napalm van de te ver uitgestrekte hand.

Ruisend als de sleep van een trouwjurk  
op pas gestort beton. Berlijn, 1998.

Tanja, met een tafel vol zware kost.  
Zodat haar gasten niet zouden wegvliegen.  
Tien uur in een Suzuki. Tien uur weer terug.  
Mijn vriend, hij had het zwaar te pakken.

Niederfell, 1992. Of tenminste, ergens aan de Moezel.  
Of het verstand geen ballon was. Wat als je die op zou blazen?  
'Dat weet niemand,' zei Wolfgang. Maar hij wist het  
en ik weet het: de zeppelins van de rede  
kapen de lucht, de laders gonzen, een klik  
is alles wat je nog horen zal. Een klik.

## Schultenbräu

Als iets mijn vader in een zeehond zou stoppen  
en hem voor de ijskast zou opstellen,  
dan zou dat zacht rubber flopgekluidje,  
hem in de pootjes doen klappen  
honkend als een opdringerig blij auto.

Hij knielt  
terwijl ik een blikje vis  
van de droogrekken vol kant-en-klare  
Aldi-maaltijden, onderin,  
achter de bakken paardenlasagne.

Hij knielt,  
zijn ogen schieten uit de slof  
als ik het gouden blikje  
opentrek en aan zijn muil zet,  
honkt van verlangen,  
klappert met zijn pootjes.

Wat een applaus, wat een liefde.  
Zijn wenkbrauwen verloren de zware klief.  
Zijn ogen bol als in tekenfilms.  
Wat een toewijding, wat een poëzie.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14. 22  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14. 23  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Stilleven met rondleiding, beitel, melk

Er is de wihete pijn van het klieven,  
een pijntoren met ramen, een belachelijk kort balkon.

Links de schele nageltoren, met schietsleuven.  
Voor de liefhebbers. Hij zit altijd vol.

Centraal die ene, duistere burcht van de kommer  
met zijn kwelmolens, die door de lucht zeisen.  
Een malende, zachte pijn.  
Voor hen geridderd door het gemis.

Vier torens heeft de burcht, alle zonder uitzicht.  
De toren van het gebrek.  
De toren van het uitgestelde geluk.  
De toren van die ene nacht die iedereen overslaat.  
Natuurlijk, de toren waar jullie gids zijn droge boterhammetjes eet.

24

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Rechts dan. De glazen toren van roem. Met zijn gracht  
vol poedertjeswater, zes zilveren sloepen, achttien vetgemeste zwanen.

De man met de beitel?  
Dat is Pieter, de zwanenman.  
Die beitel? Geen idee.

Mensen, het is pauze. Straks gaan we de kerkers in.  
In het stiltepaviljoen serveren ze fijne hapjes.  
Tot straks, lieve mensen.  
Mijn naam is Stiller. Paul Stiller.  
Nee, alleen melk. Vierenveertig soorten melk.

25

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14. 26  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

## Anesthesia

Hoe graag nam ik een gedicht mee terug uit Anesthesia.  
Dat ik jullie aan de hand van Psychopompus  
kon laten dwalen waar landen en mensen ophouden.

Waar witte wolven dommelen onder een narcotisch maantje.  
bloemen mondkapjes dragen in alle kleurvergis.

Ik weet nog dat mijn dochtertje vertelde  
over een reusachtige speen en hoe vroeger in bed  
de letters van een boek reusachtig werden  
hoe je door op je ogen te drukken  
Escher kon laten dansen.

Maar door deze speen  
zwieren enkel reukloze gassen.

Hierachter  
alleen de caleidoscoop van het gris,  
een grijzelend gemis van alle blos,  
uit narcoseland krijg je niets los, zelfs het moment  
van komen of gaan is de klos, een schonkige hand  
die zichzelf camoufleert met een ha...

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

::: ELPH :::

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

*Door een piepklein gaatje  
loert het monster maar het ziet de hemel niet.*

De kousenband van regen niet  
die tijd rekt in de plassen.

De kleuren niet, toepend door de velden of  
de zwaankleefaan van kuikenmolentjes.

De strooptocht van wat hars op een bast.  
De pierlalala van de wind verterend tot een laken van tocht  
langs de verwaten plinten van een leeg kot.

De merzbau van ijs tussen het riet.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

31



1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Niet de aderlating van zwerfende liefde  
waarnaar bloemen happen in het donker.

Of het kringen van verstrooid kroos  
wanneer de mot op de lelie kwikt.

32

Niet -

het sijpelen van sterren  
door in tongen krauwend katjestakken.

De poef van eekhoortjesbrood  
waarop de deegroller van de maan  
het netelig licht platwalst.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

33

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Niet ~

droomknoken sprottend uit een gebroken mens,  
of het infuus van broze woorden  
die laken op papier.

Het gestommel van het ongeborene,  
onder de rul van beloofd land,

de verzuiling van geboorte, de ramkraak  
*the candlestick tanks*

34

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

De molen schoft niet langer tegen sneeuw.  
De vroege kou solt als een moeilijke Duitse zwemmer op het gezicht.  
Naalden bunkeren tegen het mos. De bossen sparen lucht.  
Liefde vermolmt in een bast van witgebakerde bloemen.

Zwammen wiegen  
op het broos geraamte van een verloren stam  
en in de kwitter van bosanemoontjes

doppen stampers meel uit hun vlindernetten,  
gouden dagboekjes

35

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6. pim-pam-petten met het licht, waarin  
7. kenteringen zaai-zingen die vliesveugelige bommeldingen  
8. over aarde verbreiden als roze slotjes

9.  
10. tot de torpedojager van een gele narcis  
11. zich de berm uitwrikt. *It's springtime!*  
12.  
13.

14. 36

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6. Tussen de gouden kokers van het riet  
7. en de tijdrekkende halmen hiemen de juffers,  
8. schedelgeesters dazen laag op het veen,  
9. een mijnenveld van shuriken,

10.  
11. in de zwarte krokusstad onder het bitterven  
12. stropen korstmossen het molm leeg  
13. boven de chtululolitas van de larven  
14.

37

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

38

In de gijzel van een azijnmaan, de logge, mislukte spaghetti van licht  
waar enkel nog de stopverf spreekt,  
ragfijne wortels in een eeuwige hernia-tango  
elkaar om het licht wurgen, daar, diep beneden

vond ooit  
een microscopisch engeltje,  
makkelijk te verwarren met om het even welk lid van de bruine garde,  
want ook acht armen en duizend ogen, enfin, dat engeltje  
vond, diep daar beneden, een glas jajum.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

39

'Jajum!' schalt de zonnebloem, patjepeeër onder bedektzadigen.  
'Jajum!' kwart het briesje, ondergestoven in haar winde.  
'Jajum!' tiert de bovengrondse, uitgedroogde wortel van een snelweg.  
'Jajum!' manen katjeswilgen elkaar toe, met hun plofmaantjes.  
'Jajum!' kwaakt de kikkervulkaan, toerist op deze penarie-akker.  
'Jajum!' fluistert het bejaardenhuis, vol losgebeende poppen.  
'Jajum!' sissen de graven in koor, in het deurknoppenkoor van de ondergang.  
'Jajum!' jankt de viool, die zo akelig op een mensenstem lijkt.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

*Jajum!*' suizen de sjerpen die schommels plegen te maken in de zondagmiddaglucht.

*Jajum!*' borrelen jaknikkers op hun bollenvelden. *Jajum!*' *Jajum!*' *Jajum!*'

*Jajum!*' zucht de scheepsboeg in de havenbel, waar de zee zich insmeert met aarde.

*Jajum!*' snerpen zendmasten uit hun elektrische taalmasten. *Jajum!*' *Jajum!*' *Jajum!*'

*Jajum!*' rammelt de skelettenkoning, getroond op nieuwskoppen en klikbeet.

*Jajum!*' pikkelt de bui in de oortrommels van de plassen. *Jajum!*' *Jajum!*' *Jajum!*'

40

*Jajum!*' krabbelt de schrijver, zijwaarts over het rotspapier.

*Jajum!*' stampen de bureaucratenportretten. *Jajum!*' *Jajum!*' *Jajum!*'

*Jajum!*' krijten de bloemen in het behang. *Jajum!*' *Jajum!*' *Jajum!*'

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Het gortert door de eeuwige goot, waar dit gedicht opgekrast staat.

Een vergulde goot, een soort drooggevallen bloedsomloop.

De steroïde der clusterliefde

takkelt zijn toevalstreffers

En is het niet de liefde dan is het

DEBOM

DEBOM

DEBOM

DEBOM

DEBOM

DEBOM

DEBOM

Die ons samen zal brengen.

41

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

## Hoeveel lebensraum

42

kan een spatie uitdrukken?

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

*En is het niet de liefde dan is het de eeuwboekkende gaal.  
En zijn het niet de mossen, dan zal alles wel verkrozen.*

*En zijn het niet jouw ogen, dan verkassen we, allemaal.  
Om popelend in het waakna der poosjes te verpozen.*

43

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Niet ~

het nachtwoerst, uilend over vlinderhoopjes. UHU?  
Webel die floerst om de lange sleep van mist, het bruidje van een stramme netel,  
een stokoude nist,

een nalabbend UHU?

*en de geschutskoepel draait*

witte wolf-flarden rook op rook de formatie van de wolken

Wolkformatie 1

Wolk – Wolk  
Wolk – WolkWolk – Wolk  
Wolk – Wolk

Wolkformatie 3

Wolk  
wolkwolkwolkwolkwolkwolk wolkwolkwolkwolkwolkwolk wolkwolkwolkwolkwolk

Wolkformatie 2

Wolk – WolkWolk – Wolk  
Wolk – Wolk  
Wolk – WolkWolk – Wolk

Wolkformatie 4 (ZOZ)

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

allemaal zonder bemanning.

*en de geschutskoepel draait*

een gordijn van trouwe mist, de nasleep van verbintenis *zonder bemanning*  
onder de schutbladen van de wolfsmelk de tijd *zonder bemanning*  
achter het speeksel van de lampen het prikkeldraad *zonder bemanning*  
haar bunkers, haar buste, haar generfde huid *zonder bemanning*

46

Wolkformatie 4:  
zonder bemanning

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

zonder bemanning HOE HOE zonder bemanning

Maar het geslepen oog maakt zich los van de slijptol van beuken.  
Wie het vleugelen der verhalen kent, hoe immens zij zich losmaken, hoe  
de algebra van de iris zwarter is dan onbekende inkt, hoe  
poreus grondkooltjes de melk dimmen, hoe  
de maan elke nacht haar wol verliest, star geschoren, hoe  
statig de buste van de nevel door de takken schrijdt, hoe

47

de gebroken spreuk van de wind



1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

In een bombarde van verre klokken het vlinderlijk dijenkroos,  
gedoopt, gesponnen, in bloemchlorofyl, de slag, spankracht,  
het reiken naar toppen.

De slaapbollen / slaapbommen / slaapbomen / vlieg

*De bonte sarong was haar op den boezem  
In ééne wrong bevallig vastgehecht;  
Uit heure lokken zeeg melatti-bloesem,*

(...)

*Zoo zalig, of zij zich een houri dacht.*

48

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Zo moe is ze, zo moe  
dat haar lijfje de grond uit jut.

Met in haar handen de eerste lootjes, niet kerstster  
of nachtjasmijn, nee, mijn spriet heeft vingerlingen.

In haar gazellenogen blaam, blaam,  
dat de wereld de wereld overtrekt.

o deerne o kalle o minkels

49

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

*Springtijd.* De klaproos, met zijn gordel van

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Springtijd.  
Scheutig walst het bl

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Hoe. Hoe.

52

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

De uil ploegt  
hoeiend over de velden.

De maan reunt  
gehavend door het ruit.

De neerslag rijgt  
een krinkel van vingerlingen.

In het schars van hoop  
raakt de wereld kwijt.

53

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Niet ~

Wie de botten uit de bodem, uit de boeken hebben geschaakt.  
Wie juwelen wegsloepten van de visserskoning.  
Wie over het ruim borduurt met spoeiend donker vlas.  
Wie de parelkamer maakte in de hel. Wie.

Het horzelen smoorde van een wassende droom  
deze theelome middag,

*blauw dreef de zee*

54

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Blauw dreef het nullijk van de zee

op het nulleke van de horizon.

Blauw dreef het nulleke van de zee

op het noerke van de horizon.

De witte bramen van de wolken

wakken over het uitgelezen ruim.

*Maar niets ziet monster  
door dit piepklein gaatje,  
door het vizier Gods,  
de hemel niet en niet het nulleke van de zee.  
Het ziet alleen jou. En mij.  
En het heeft tijd noch kogels meer.*

*Heb meelij met ons, Lieve Heer.*

55

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

∴ TOELINK ∴

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

## De Bergsträsser Knirps

Collega, over je boek, waarin de parels uit het licht vallen.  
Hoorde je van de Strombos Gigas, een paarse-pareloepende slak?  
Het spijt me het je zo ronduit te moeten melden,  
inboorlingen maken van de Strombos Gigas slakkenfriet.  
Tussen die frieten vindt men dan af en toe een parel,  
waarschijnlijk gedoopt in ketchup, of een of andere lokale saus.

Ook zijn er bijna ontelbaar veel zwijnsoorten.  
Zo heb je de Bergsträsser Knirps, een klein, aandoenlijk zwijntje.  
Een roze marmot met pretoogjes en een krulstaart.

Je kunt dus wel  
de parels uit het licht laten regenen in je boeken,  
maar zijn dat gesausde slakkenparels,  
en vallen die tussen de Bergsträsser Knirps, of

zijn het misschien pinguin-parels uit Japan, die  
tussen de Münchener Trollen vallen?

Nogal een verschil, begrijp je. Maar jij mokt,  
een hangbuikzwijntje op een pasgeboende ziekenhuisvloer.  
Je mokt en mokt, en je parelen vallen uit het licht.  
Onbekende parelen tussen vreemd onbepaalde zwijntjes.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14. 59  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Shut up, kiss me, hold me tight

Je doet net of ik er niet ben. Of ik een meubel ben,  
ooit in een opwelling aangeschaft, duur genoeg  
om niet aan de straat te zetten, maar verder  
zo opwindend als belegen brood. Wel,  
wentelteefje van mijn hart  
hoe lang moet de huisraad nog wachten  
voor de stort daagt? Dagelijks vind ik mijn kracht

60

in het tutoyeren van de taal zelf. Ik noem de aanschijn  
bijvoorbeeld het konterfeitsel, gewoon omdat het kan.  
Maar in jouw woordenkast nooit een melkman.

*I wish the milkman would deliver my milk in the morning*  
*I wish the milkman would deliver my milk when I'm yawning*  
*I wish the milkman would deliver my milk in the morning*  
*I wish the milkman would deliver my milk when I'm yawning*  
*I wish the milkman would deliver my milk in the morning*  
*I wish the milkman would deliver my milk when I'm yawning*



1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Thaise orchidee, na een moesson van slordige gin-tonics

Ze brengt haar versleten jarretels  
naar haar vader, die er visnetten van naait.

Zijn lampionsloep  
doemt 's ochtends op uit de vroege smog  
en kraaiend zwaait hij met een slaaploze dikke Chinese vis.

Haar orchidee, een riksja met een bel.  
Sodapopjes schudden met hun klamroze pruiken,

61

een ontploft grasveld van kauwgum  
tussen het gesjeesd kramen van de kooplui,  
haar vader, in een gevonden Amerikaans T-shirt  
*popeye points, it's all just popeye points*

met de slaaploze Chinese vis in zijn armen  
*merry chinkpink, mista, not a hongkong dolla*  
en die flinke, pruijkloze vis, met zijn bloeddorlopen slaapwandelaarsblik,  
een waterpaus, *fokkin popo*,  
in een slaapmobiel van licht,

waar ze van dromen afdingen, ja, dat zeg jij  
dat het een droom is. Het is een vis. Een godverdoms slaperige vis.



1.  
2.  
3. Oké tijd voor Sayonara  
4.  
5.  
6. Want alleen in matrozenland zeg je vaarwel.  
7. Ajuus is kombuizentaal. Tot kijk iets voor het kraaiennest.  
8. Het is dus tijd voor Sayonara.

9.  
10. Ok, tijd voor Sayonara. Geen doeg voor onze boeg.  
11. Laat dat adieu aan de pastoor,  
12. gegroet aan boetelingen in het slakkenspoor  
13. van een begrafenistoet, nee, tijd voor Sayonara.

14. 62

15. En dus zeg ik: Sayonara.  
16. En alle trannies woelen achter de tralies  
17. van hun wimpers in de bordellas.

18. Een Mekhong maan noedelt over het sop.  
19. *A fine ass sho-tee rockin' all that ice.*  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

O Mijnheer Jezus

O Mijnheer Jezus,  
zit mijn tijd er nog niet op?  
De spinnenpoten van de duivel  
snorren bijbels in mijn kop.

Kunt u mijn mensen niet laten gaan?  
Al is het maar voor even?  
Mijnheer Jezus, hoor me aan.  
Poëzie doet leven.

*Now, I've heard there was a secret chord  
That David played, and it pleased the Lord  
But you don't really care for music, do you?*

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14. 63  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.



Ode aan de Boekverkoper op de Maan

Ken het kraternummer, en dan nog: goed kijken.  
Daar staat hij, met zijn toberige kraam.

Zijn fijngrieperige haren  
pogen gewichtloos de sterren te wurgen en de aarde  
met muziek. Het soort dat een geliefde maakt

als ze een scheiding maakt in je vacht,  
zoals je een warme jas, of een boek splijt, nooit durend,  
de mond tegen de stroom in kaftende,

maar mensen verloren alle vacht en vracht,  
bonden hem aan een ijzige vogel vast,  
en hij bouwde dit toberig kraampje

in een krater, zonder het nummer te kennen,  
van gifgroene maanspeculaas,

en zijn haar zingt naar de sterren.  
En zijn boeken staan eeuwig in de rij voor elkaar.

Stilleven met asteroïdengordel en nachtlampjes

Zelf zou ik mijn bibliotheken in de asteroïdengordel opzetten.  
Dan daagt de kans dat ooit een boek op aarde inslaat.  
Maar dan nog moet je ze een zetje geven. en wat voor zetje! 🐾

*Natuurlijk, een letterzetje voor de goede orde.  
Natuurlijk, twee letterzetjes voor de juiste druk.  
Uiteraard, drie letterzetjes om de opstand der spaties  
onverbiddelijk neer te slaan. No spacing in space!*

Dan nog, zo'n boek, zelfs al valt het niet in zee,  
al brandt het niet op als een scheid in de atmosfeer,  
hoeveel kindertranen kan een boekkrater aan? Nou?

Hooguit vier.  
Natuurlijk, eentje ervan  
voor het lang stroperig bikkelen van nachtlampjes.

*Natuurlijk, in 🐾 heeal of boek  
slaapt eigenlijk nooit iemand.*

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

64

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

65

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

In plaats van de zee

Ik schrok  
toen mijn Turkse vriend,  
die veertig kilometer kwam fietsen om mij te zien,  
er nu uitzag als een mijnwerker.

‘Ik geloof niet meer in zeep,’ zei hij.  
Hij deed me de grote samenzwering uit de doeken.  
Hij gebruikt nu een stalen borstel.

66

‘Hoe gaat het met je nieuwe vriendin?’ vroeg ik.  
Met een ernstig schoorsteenvegersgezicht zei Erim  
dat hij het had uitgemaakt, omdat ze ondanks  
zijn enorme inspanningen had geweigerd  
dat ene dingetje te doen dat meisjes horen te doen:  
het kutje trainen.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

*‘Deed haar een boek cadeau,’ zei hij, ‘over hoe  
ze die spieren moest trainen maar lezen ho maar.’  
‘Is het nou echt te veel gevraagd, ik train, ik doe tantra,  
doe mijn uiterste best haar te laten klaarkomen, en het enige wat ik terug  
vraag is het kutje trainen maar daar zijn ze te lui voor!’*

Ik knikte, wijselijk. Zeep. Kutje trainen.  
Keek hoe zijn fiets verdween in de roestige avondsmog  
toen de Ezan begon, klagend, met een sikkeneurige stem,  
de vloek man te zijn in bikkelharde tijden,  
waar boosaardige zeepfabrieken  
op de horizon schuimen in plaats van de zee.

67

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

## Dummy's

Woorden verouderen onder je blik. Papier wordt kreupel.  
De rikketik van de cadans slibt dicht. Huilebalken  
stutten het ooit zo fier fundament van de regels,  
er dringen zich refreinen op en rijmtegels.

De sik van de kloof wordt steeds langer  
en steeds – durf ik het te zeggen – sikkeneuriger.

68

Waar blijf je als schrijver,  
als je lijf zichzelf begint te schrappen?

In de schappen van anonimiteit  
liggen al de dummy's klaar,  
de voorgesorteerde onsterfelijkheid.

## Miepliedje (Weeping Song)

Zeg vader, mag ik u iets vragen?  
Wat zit je weer te miepen zoon?  
Je zit zelf te miepen, vader.  
Doe nou effetjes gewoon.

Vader waarom staat dat wijf te miepen?  
Ze miept voor haar vriend, mijn zoon.  
Maar waarom moet die vent ook miepen?  
Ze miepen allebei zo schoon.

Dit is een miepliedje.  
Een lied waarin ik miep.  
Terwijl ik liever nog eens sliep.  
Dit is een miepliedje.  
Het is niet erg diep.

Vader, waarom zijn de kids aan 't miepen?  
Ze doen alleen maar miepen, zoon.  
O zijn ze aan het miepen, vader.  
Zo komt boontje om zijn loon.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

69

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

De sm meesteres

'Je bent een waardeloze vent,' schreef ze.  
'Hoezo?' schreef ik terug.  
'Jij bent mijn aandacht niet waard!' schreef ze.

Na een kwartier chatten  
begon ze te huilen, dreigde  
ze zich aan een touw te verhangen.

70

Domineren,  
ik vind het maar een rare hobby.

Je domineert toch ook geen vogeltjes.  
Ik domineer niet eens een ijSCO.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

When an eel bites your thigh, / And you think you might die / That's a moray.  
When the vases are Greek / And they're stacked in a heap / That's amphorae.  
When your sheep go to graze / In a damp marshy place / That's a moor, eh?  
When you go to explore / What's beyond your front door / That's a foray.  
Captain James Cook / Went to have a good look.. / That's a Maori.  
When the harmony's sweet / And the rhythm discreet / That's a Faure.  
A Japanese lord / Has to fight with a sword .../That's Samurai.  
When the actor is short / And a sinister sort / That's P. Lorre.  
When your partner suggests / 2 x couply sex / That's a four-way.  
If you're on the third floor / And there's one staircase more / It's four storey.  
When the flick is real cheap/ And your date starts to weep/ That's Bill Murray.  
When the roses look wet / like the landscape's been shat / That's a Monet  
It's just drinking and chat / But the host is a prat - / That's a 'soirée'.  
If you're petted and preened / by a powerless Queen / You're a Korgi.  
Herbs and bark in a jar / And it smells like Grandma / That's pot pourri.  
After some lousy fuck / you might spot on your jock /chlamydoSpore.

71

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Dikkele Dikkele Dikkele  
Droomper Droomper Droomper  
Dikkele Dikkele Dikkele  
Droomper Droomper Droomper  
Dikkele Dikkele Dikkele  
Dromelaarsperendik

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

ƶ ƶ ƶ ƶ  
ƶ ƶ ƶ ƶ  
ƶ ƶ ƶ ƶ  
ƶ ƶ ƶ ƶ

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

## Een moordenaar

Probeer het eens, als je het nooit deed.  
Hoe trager en dieper je het lichaam  
van het slachtoffer binnendringt,  
des te heviger je orgasme is.  
Wind je eerst vooral tamelijk op  
en ontvlam ook je prooi.  
Snij niet roekeloos haar huid weg  
zodat alles onder het bloed komt  
maar – zacht, voorzichtig.

74

En, weet je, noem haar geen ‘prooi’.  
Ze is je geliefde, je hoer uit Duizend-en-een-nacht.  
Liefde ontspruit uit de punt van je mes –  
koud ijzer boort zich in haar rug.

Geef haar haar leven terug met je fallus, een passie – voor angst,  
de bloedwalm zal niet overwelden,  
en de kleur,  
alleen een oplawaai verf,  
alleen een streek.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

## Wond

Neem de sleutel,  
open de deur en stap de wond in.  
Je kunt gaan liggen en wat rusten,  
of naar de keuken als je honger hebt.

Als je alleen wilt zijn ga ik wel wandelen.  
Als je mijn gezelschap wilt  
kook ik eten, zet muziek op, sluit de gordijnen.

Vergeet niet – de wond is diep, genezen lastig.  
Als je hem likt kan hij gaan huilen  
als een hond of janken als een kat.

We kunnen ook dokter spelen  
maar onder één voorwaarde: maak me niet wijs  
dat het om een echte wond gaat, bedenk  
dat alle wonden deuren zijn, open of dicht.

En de sleutel ligt in je hand.

75

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Hax pax max Deus adimax

Altijd weer de uiterste houdbaarheidsdatum: je verjaardag.  
Op de barricade van mijn gedichten staat de revolutionaire garde  
met sterretjes in de hand fluisterend mijn terugtrekking te eisen.  
In mijn *Breaking Bad* shirt een keurig voorspelbaar gaatje.

*Er was eens een vader die besloot  
zijn zoon de naam van een merk hondenvoer te geven  
maar toen Bonzo voor het eerst een meisje zoende..*

76

Lul met een Liedje Te Veel Op in de Fiere Stalakregen,  
ja jij, Strumpy McFuckmuppet..

*St Peter runs a geigercounter over my body.*

Does he really want to risk a war  
between hope and imagination?

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Boorlanders frakkelen,  
maden in het gehakt van de aarde.

Ik, onbekend soldaat  
bij de jarenlange belegering van haar hals.

Het gif uit mijn slag tand is de erfenis van mijn vader,  
en diens vader en diens.

*En nu vliegt de kolibri uit de tienstoren, Tiens-tiens.  
En nu zijn de asteriksen dagsterren.*

Een octopus van tranen  
roetst door de blauwe vloe  
op haar wangen opgebald  
als zeppelin of polkaframbozen,

onverzettelijk en rooms,  
och lamzalig appelschaam.

77

1.  
2.  
3. Van de verre  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14. 78

Het is allemaal weer van de verre.  
Die stemmen in mijn hoofd: van de verre.  
Nu maar weer het lijf versperren met drank,

want tegen wil en dank  
en warser dan je kop kan zinnen  
is het terra incognita, daarbinnen,  
en 's nachts smokkel je schapen

langs een muur van sterren, nukkige wolken  
die oppotten voor het schrikkeldraad.  
En als je even met hen blaas, naar de verre

is het weer van de verre. Slaap, versper mij.  
Lief, versper mij. O Heer, Asperges me.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14. 79

*Een scène van voor de oorlog. De vogeltjes zijn plat.  
Kerkbellen hooien over volgestoven daken.*

Haal die lichtgevende geit van mijn graf.  
Vertel de gummende wolken dat het verzuim is begonnen.  
Ruim de huizen leeg. Mest sterren uit over het land.  
Plant hoop in de grond waar ik nu mee verwar.

Strik de assen van de aarde aan elkaar,  
de as van het grootse en de as van het wurmse,  
ontbind de bossen en ploeg de velden om,  
woel door de zee alsof de dood erin slapen moet.

Graai de zon van haar sokkel, de maan van de plint.  
Pluk kerstende takken uit sintende wind.  
Gooi bloemen op slot en stop vlinders het zwikken.

Nonnetjes monkelen door de sneeuw.  
Laat gekken op hun reusachtige koektrommels slaan.



1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

## Brief

Toen ik zestien jaar oud was kwam ik met enige regelmaat bij Hein, de kunstacademie student. Hij draaide platen van Laibach en zijn afstudeerproject behelsde het plan alle Eftelingkabouters blauw te gaan verven 's nachts. Daar zijn we toen nog voor op verkenning geweest.

De conclusie was al snel dat het project ondoenlijk was, zoals zoveel ondoenlijk is in vroege mensenjaren. Uit balorigheid hebben we toen 's nachts een Jezusbeeld op een kerkhof blauw staan schilderen. Maar de volgende ochtend was het beeld meteen al weer wit.

Deze grimoire van nieuwe gedichten is een voorbode op een ander idee. Zelden voelde ik mij dichterbij de waanzin dan tijdens het afkicken van een benzodiazepine afgelopen winter, en in die waanzin was ik absoluut geobsedeerd door het zakelijk plan van het openen van een Nachtefteling.

Heilig was ik ervan overtuigd dat het mogelijk was. Nacht na dag na nacht zat ik te peinzen over hoe ik deze Nachtefteling zou gaan scheppen, en hoe ik er alle dichters van Nederland een baan in zou verschaffen.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

81

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Aan tafel met Steven Brunswijk, ook bekend als *Braboneger* die in mijn ijlende hoofd de spil was van het hele plan. In de Kattendans in Bergeijk. Ik deed mijn grote plan uit de doeken.

*‘Wat als ik jou je eigen nachtclub geef, Steven, en die nachtclubs gebruiken we dan als magneten om bezoekers aan de Nachtefteling te binden?’*

Het moet precies op dat moment geweest zijn dat het perfecte plan in mijn hoofd als een zeepbel uiteen is gespat. De manier waarop Steven me aankeek. Dat je niet geniaal bent, maar een ijlende gek. Dat je warrige hardos en je pokdalige kleding geen zakenmateriaal zijn.

82

Toen ik veertien was roemde mijn leraar Nederlands me om mijn wel erg uitgebreide woordenschat. Nou, een autistische zus is een goede leesstimulans. Nu ben ik vijfenveertig, en vermoedelijk de enige automobilist die ‘melkmuil’ schreeuwt, bedacht ik net.

Twee weken na het verdampen van mijn plan was ik in Istanboel, om mijn dochttertje Mavi te bezoeken. Het valt mij zwaar, het land waarin zij woont langzaam in een soort dictatuur te zien veranderen. Ook was ik er voor een officiële scheiding in een Turkse rechtbank, waar ik aanvankelijk niets van de procedure begreep, tot ik een tolk moest inhuren die recht uit een Lynch film leek gestapt. Enorme kuif, bloedrode puntschoenen. Een dag later stapte ik zelf mis, viel ik en scheurde mijn achillespees.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Er is een bepaald moment als je een ongeluk hebt, een moment dat de tijd even bevriest. Het is alsof, heel even maar, je jezelf van verre ziet. Is dat misschien ook wat poëzie met je kan doen, vraag ik me dan af. Je buiten de tijd zetten, een fractie van een seconde maar. Of in mijn geval zes weken, want zo lang heb ik met die gescheurde pees rondgehuppeld.

Toen de zuster me vroeg hoe ik in hemelsnaam zo lang daarmee rond heb kunnen lopen antwoordde ik: ‘Och, ik ben gedichten gewend’. Een wrang grapje wellicht, maar ergens is het ook zeker zo dat er zwarte gaten op deze wereld bestaan waarmee vergeleken alles in het niet valt.

Zo’n zwart gat is de Nachtefteling. Ik blijf er gewoon in geloven. Een plek waar al het groteske en buitenissige de ruimte krijgt, hier ga ik hem bouwen, hier in De Zwarte Bergen. En deze bundel dient u dan maar te beschouwen als een nietszeggende voorbode op de verwezenlijking, als een eerste, kleine verkenning.

Martinus Benders, *Camping De Zwarte Bergen*, Mei 2017

83

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.

Krabbels:

*Ik heb erbarmen* is een ode aan Galway Kinnel, die ook een gedicht over bramen schreef. De metafoor over zwarte kunst is aan hem ontleend.

*Stilleventje uit dorpskroeg* is een bewerking van een gedicht van Sándor Csoóri. Het wijkt teveel af om nog van een vertaling te spreken.

Datzelfde gaat op voor *Schultenbräu*, welke gebaseerd is op een gedicht van Tony Hoagland.

*Een moordenaar* en *Wond* zijn vertalingen van de Georgisch-Russische dichteres Nene Giorgadze. Beide verschenen in het april nummer van *Deus Ex Machina* en zijn vertalingen die ik samen met de dichteres maakte. Ook de magische vierkanten in het Georgisch zijn op mijn verzoek door haar gemaakt.

*Miepliedje* is gebaseerd op *Weeping Song* van Nick Cave. *Mijnheer Jezus* bevat stukjes Diamanda Galas en Leonard Cohen.

Het magische vierkant met nieuwe strofes voor “*That’s Amore*” is gecomponeerd door acht deelnemende internationale dichters. Drie regels zijn de mijne. U mag raden welke.

1.  
2.  
3.  
4.  
5.  
6.  
7.  
8.  
9.  
10.  
11.  
12.  
13.  
14.  
15.  
16.  
17.  
18.  
19.  
20.  
21.  
22.  
23.  
24.  
25.  
26.  
27.  
28.  
29.  
30.  
31.  
32.



- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.
- 29.
- 30.
- 31.
- 32.

